

ATENTU

Sendu ĉiam viajn korespondaĵojn al APARTADO DE CORREOS N.º 1.089, MADRID. Gazetoj faru same po DU EKZEM-PLEROJ.

Enviad toda clase de correspondencia al Apartado dicho anteriormente.

l'ipografía CHULILLA y ANGEL Torrecilla del Leal, 17 Teléfono 71926

ACTA DE LA JUNTA CENTRAL EJECUTIVA DE H. E. A.

En Madrid, a las 18 y 30 del día 19 de marzo de 1934, se reunió en el domicilio de la Asociación (Chinchilla, 2) la Junta Central Ejecutiva, con asistencia de los señores expresados al margen

Se aprobó el acta de la sesión anterior.

Se leyó una carta del Sindicato de Iniciativas de Madrid, fechada el 17 de febrero, y que dice lo siguiente:

«Muy Sr. mío: En la reunión que anoche celebró el Comité Ejecutivo de este Sindicato, se dió cuenta de su interesante carta acerca del Congreso Universal que todos los años celebran los esperantistas mundiales. De conformidad con los desecs por usted expresados en su carta 14 del corriente, nuestro Sindicato ha decidido prestar todo su apoyo e interpretar toda su influencia para que el Congreso Universal Esperantista se celebre el año próximo en Madrid, y a tal efecto me dirijo hoy mismo, en nombre del Sindicato de Iniciativas de Madrid, al Sr. D. Roberto Kreuz con el ruego de que la Oficina de Ginebra tome el acuerdo en consecuencia. Acompaño copia de dicha carta para que se sirva usted hacernos la traducción en esperanto y enviarla seguidamente.-El Sindicato de Iniciativas de Madrid queda desde este momento a la disposición de la Asociación Esperantista Española para colaborar en sus fines, y se permite, finalmente, incluir un boletín de inscripción por si desea hacerse socio de número

A esta carta acompañaba la adjunta nota:

«Iniciativas y proyectos sometidos actualmente al estudio y apoyo del Sindicato de Iniciativas de Madrid: Concurso Internacional de Esquís en Guadarrama (mes de marzo).—Restablecimiento del Hipódromo de Madrid (en terrenos de la Zarzuela en El Pardo).—Establecimiento en Madrid de una Aduana para despacho de mercancías o por lo menos de equipajes facturados de turistas y viajantes procedentes del Extranjero.—Celebración todos los años en Madrid, en los terrenos de El Pardo, de una Feria Internacional de Turismo.—Celebración de una Exposición Internacional de T. S. H. y Cine Sonoro (mayo u octubre).—Gestión de la reunión en Madrid del Congreso Internacional de Esperanto.»

Dada la importancia que tiene el Sindicato de Iniciativas de Madrid, se acuerda que H. E. A. se afilie a esta entidad como socio numerario particular, abonando la cuota mensual de cinco pesetas, con lo que disfruta de los derechos que el Reglamento del Sindicato le concede.

Se acuerda pedir al Ministerio de Obras Públicas que envíe un representante a la Conferencia de Esperanto que se celebrará en Viena.

Se dió lectura a una carta del Presidente de la Hispana Ligo de Esperantistaj Fervojistoj, fechada el 12 del actual, que dice lo siguiente:

"Muy estimado Presidente: Tengo el gusto de acusarle recibo de su atenta carta del 9 actual, por la que tiene a bien confirmarme el contenido de la comunicación, fecha 5 de enero último, sobre la reforma del artículo 2.º de los Estatutos de esa Asociación de su digno cargo, estableciendo la categoría de "Miembros adheridos".—
Conocida por esta Liga con anterioridad la proyectada reforma reglamentaria, fué dada cuenta de la misma en la Junta de Comité correspondiente al mes de septiembre, en cuya reunión fué adoptado el acuerdo que se inserta en el Boletín Oficial que es adjunto."

El acuerdo publicado en el Boletín dice lo siguiente:

«En vista de la decisión tomada en el pasado Congreso Nacional de Esperanto, celebrado en Santander, relativa al nombramiento de una Comisión que se encargue de hacer las gestiones necesarias para llegar a la formación de un frente único esperantista en nuestro país, este Comité de la Liga ha acordado aplazar su reforma reglamentaria hasta tanto se conozca el resultado conseguido por la mencionada Comisión.—Asimismo, este Comité ha estimado oportuno dejar, por el mismo motivo, provisionalmente en suspenso el examen de la pro posición recibida de adhesión a la Confederación Esperantista Española, así como la deliberación sobre la reforma reglamentaria llevada a cabo por la Asociación Española de Esperanto, que afecta a las entidades adheridas a la misma respecto de las condiciones y derechos de los socios de éstas.—Madrid, septiembre de 1933.—El Comité,»

Lo que va en letra bastardilla estaba subrayado en el ejemplar

recibido.

Se leyó una carta del vocal regional D. Eugenio Lunate, de Baracaldo, en la que se lamenta de las rivalidades que existen entre esperantistas, tan contrarias a la *interna ideo* y que tanto dificultan la unión de los esperantistas hispanos.

Se leyó otra carta del heaano de Cartagena D. José Lerroux, con comentarios y sugerencias acerca de la marcha de la Sociedad.

Se da cuenta de que, presentadas a los miembros de la Asociación la enmienda de Bases hecha por la Junta Central Ejecutiva, y que habían sido aprobadas por los vocales regionales (con la excepción de dos), según aparecen publicadas en el número 33, página 4, de la revista, han sido también aprobadas por la Asociación, y en su vista se acuerda pasen a ser definitivas como fundamento para toda ulterior gestión para frente único.

Se da cuenta de los documentos remitidos por U. E. A. relativos

a la nueva organización de la misma, a los que se contestará.

Se acuerda conste en acta el sentimiento de la Junta por el fallecimiento del abuelo del bibliotecario D. José Buzón, y por el de D. Daniel Gañán Aylagas, padre político del vocal D. Fernando Molina.

Todos los acuerdos se tomaron por unanimidad.

Y no habiendo más asuntos pendientes se levantó la sesión.

Madrid, 19 de marzo de 1934.—El secretario, Fernando Redondo.—V.º B.º: El presidente, Julio Mangada.

Asistieron: el presidente; el tesorero, D. Julián Sosa (que llevaba la representación del vicepresidente D. José Perogordo); el vicetesorero, D. Fernando Molina; el bibliotecario, D. José Buzón; el vicesecretario, D. Jacinto Martín, y el secretario.

XXVI^a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

len la provizora programo de la Kongreso:

****

Sabate 4 aŭg.: Solena malfermo de la kongreso en la koncerta domo de Stockholm.

Poste interkonatiĝa vespero en la plej granda restoracio de Stockholm.

Dimanĉe 5 aŭg.: Diservoj diverspecaj en ĉefaj preĝejoj de Stockholm.

Poste mallonga ekskurso al la bela arkipelago apud Stockholm. Vespere koncerto en la Koncerta domo de la fama horaro Dalekarlia sub gvido de la konata sveda komponisto Hugo Alfvén

Lunde, 6 aŭg.: Malfermo de la somera universitato de rektoro Sam Janeson.

Unua kunsido de UEA.

Fakkunsidoj.

Vespere oficiala akcepto de la urba magistrato en la Blua salono de la Urba domo.

Marde 7 aŭg.: Somera universitato. Kunsidoj. Vespere naciaj dancoj kaj speciala programo en la subĉiela muzeo, la belega Skansen.

Merkrede 8 aŭg.: Somera universitato. Kunsidoj. Vespere teatra prezentado.

Jaŭde 9 aŭg.: Tuttaga ekskurso al Upsala, Sigtuna, Skokloster, Mariefred, ktp. laŭplaĉe.

Literatura kabaredo.

Vendrede 110 aŭg.: Somera universitato. Kunsidoj.

Vespere internacia balo en la Blua salono de la Urba domo. Sabate II aŭg.: Fermo de la Kongreso.

EKSKURSOJ.—Okazos postkongresa 1500-kilometra sed tamen malkara ekskurso al plej norda parto de Svedlando: la interesa Laponio, «tie, kie la mondo finiĝas», lando de ia nomada popolo. Aŭ ekskurso al turista provinco Jemtland kun finpunkto de la vojaĝo en la malnova norvega urbo Trondhein, kaj fine la pli mallonga ekskurso al Visby «urbo de la rozoj» antaŭ jarcentoj centro de mondkomerco, kun tre interesaj restaĵoj el tiu epoko.

UNIKAĴOJ.—Laŭ promeso de Sveda Filmkompanio la kongreso estos filmata; estas la unua fojo ke oni filmas universalan esperantan kongreson.

La sveda Radio Servo pritraktas la eblon radie elsendi la solenan

malfermon de la Kongreso.

Samideanoj! Vizitu la «nordan Venezion», kaj vi marveturos tra la stockholma multmejla arĥipelago dum kelkaj horoj inter miloj de insuloj kun sia freŝa verdaĵo sur akvoj, jen ondantaj jen spegulbrilaj.

La kotizo estas 20 svedaj kronoj; post la I-VII- estos 30 sv. kr. Junuloj, 5 sv. kr. La aliĝojn sendu al Loka Kongresa Komitato de la XXVI^a Universala Kongreso.—Fredsgatan, 4. Stockholm.—Poŝta ĉekkonto, n-ro 50443. Stockholm.

BIBLIOGRAFIO

Lloyd Vojaĝoj. 1934.—Norddeutscher Lloyd Bremen eldonis esperante broŝuron kun informoj pri dudek ekskursoj okazantaj de marto al septembro por viziti multajn havenojn ĉu de la Meza Maro (de Gibraltar al Istanbulo aŭ Constantinopla), ĉu de la Atlantica Oceano (de Islando, Arktiko kaj Norvegujo al insuloj Madero kaj Kanarioj). La uzado de nia lingvo estas nepra en ĉiufoje pligravaj kaj multenombraj firmoj.

RIMARKINDA MURSKRIBAJO

Kiam mi estis lernanto en la Infanteria Lernejo, en Toledo, tagon, mi vizitis la urbestrejon, kaj mi estis forte impresata de murskribaĵo en ĝia ŝtuparo. Antaŭ malmultaj tagoj mi, serĉinte aliaĵon inter miaj paperaĵoj, trovis kajereton en kiun mi kopiis la rimarkindan murskribaĵon, kaj relegante ĝin, tuj mi decidis ĝin traduki esperanten. Jen ĝi en ambaŭ lingvoj:

Nobles, discretos varones que gobernáis a Toledo, en aquestos escalones desechad las aficiones, codicias, amor y miedo.

Por los comunes provechos dejad los particulares; Pues vos hizo Dios pilares de tan riquísimos techos, estad firmes y derechos. Vi, kavaliroj diskretaj, regantaj nune Toledon, ĉi tie estu vi pretaj al celoj nur societaj, personan faru vi cedon.

Kuraĝe viaj personoj komunan bonon nur faru; ĉar faris Di' vin kolonoj de la ĉi riĉaj plafonoj, tre firme rekte vi staru.

La verko, de Gómez Manrique—1415-1490—estas rimarkinda pro sia altvalora spirito morala same, kiel pro sia literatura valoro. Nun, mi profitas esti releginta kaj tradukinta ĝin, por ankaŭ ĝin publikigi okaze de la nuna stato de la hispana esperantistaro, ĉar ĝi estas edifanta, ĝi montras la justan veran vojon sekvotan de ĉiuj samideanoj: ke ĝi edifu nin!

JULIO MANGADA ROSENÖRN

Palabras de M. Maurice Rolland, diputado francés, y el esperanto

En 1907 se discutió en el Parlamento francés una proposición de ley, presentada por Justin Godart, sobre la enseñanza voluntaria de! esperanto en la escuela.

Después de aparecer el libro de Ernest Archdeacon «Por qué me hice esperantista», muchos diputados, entre ellos Paul Doumer y el coronel Drian, muerto en 1916, escribieron al autor ofreciéndose ai esperanto; el coronel lo hizo precisamente en esta lengua.

El 15 de noviembre último se estableció el grupo de defensa de

que ya se habló, y que ya cuenta con sesenta diputados.

Desde hace años, gracias al fervor de los esperantistas de Lyon, me interesé por el esperanto, y mi participación en el Congreso Na cional de Orleans me convenció completamente de la utilidad de esta lengua y de la necesidad de hacer algo en su favor en los medios parlamentarios, por lo que el grupo continúa su activa propaganda entre los diputados y se propone realizar en este año el programa siguiente :

Desarrollar propaganda francesa por medio del esperanto en el extranjero; procurar sea un hecho la enseñanza a título voluntario y progresiva del esperanto en las escuelas, en todos los grados; con seguir que la Sociedad Francesa para la Propaganda del Esperanto

sea declarada de utilidad pública.

ENLANDA KRONIKO

Santander.-La Prensa de esta ciudad dedica al esperanto toda

la atención que el asunto merece.

En El Cantábrico hemos leido un extenso artículo de D. Iesus Revaque, director del grupo escolar Menéndez y Pelayo, y en La Región otro de Antonio Mediavilla y Joaquín Bedia, presidente y secretario, respectivamente, del Grupo Infantil Esperantista del Ateneo Popular, en los que se informa de las actividades de este Grupo cuyos miembros han recibido en el año que llevan de actuación 528 postales, 1123 cartas, un álbum, 29 fotografías e infinidad de perió. dicos, revistas, libros, dibujos, etc., etc., enviados por niños de Francia, Inglaterra, Alemania, Holanda, Estonia, Dinamarca, Canadá, Japón, Hungría, etc. De Rusia (donde la enseñanza del esperanto es obligatoria en las escuelas) reciben mensualmente un gran paquete de cartas y postales. Este Grupo, como se recordará, organizó, con ocasión del X Congreso Nacional de Esperanto, una exposición con todo el material que había recibido. Ha organizado también dos conferencias, varias sesiones de cine, ha editado hojas de propaganda esperantista y pacifista, disponen de una biblioteca, etc.

Nos complace mucho resaltar la labor de los niños esperantistas santanderinos, y deseamos que en todas las localidades en que hava sociedades esperantistas se constituyan grupos infantiles. Las relaciones de camaradería entre niños de diversas naciones son un medio eficaz para que cuanto antes desaparezcan la obstinai baroi, que retrasan ei establecimiento de una paz definitiva entre todos los pueblos de la

Tierra.

Zaragoza.—El Ayuntamiento ha concedido, a petición propia, nuestro samideano D. Tomás del Burgo, que pertenece al Cuerpo de Policía urbana, permiso para llevar sobre el uniforme la verdan stelon. Ni gratulas lin!

El grupo (Zaragoza Esperantista) ha trasladado su domicilio a

Herosemo, 49, bajo.

姚 姚 姚

Madrid.—Nuestro presidente D. Julio Mangada dió el 3 de feprero último, en la Asociación de Maestros de las Escuelas Nacionales, una conferencia bajo el epígrafe: «El Esperanto, lazo de fraternidad universal. Cómo lo sentimos los españoles. Masas esperantistas. Bosquejo del Esperanto».

Con palabra fácil y sentida explicó cómo él, habiendo conocido la guerra de cerca, por ser militar, se decidió a laborar por su total desaparición, y convencido de que el esperanto contribuirá a ello,

dedica su vida a la propaganda del idioma.

Estudia el espíritu hispano, que encierra en sí un elevado sentimiento de fraternidad; explica el hermoso simbolismo de los colores de nuestra bandera, la cultura hebrea en nuestro país y la influencia sefardita que de aquí irradió al resto de Europa, y dedujo en conclusión que el espíritu hispano influyó en la formación del esperanto, hasta el punto de que el autor del idioma y algunos significados esperantistas han hecho notar que el español es el que más siente la interna idea de la lengua.

El Sr. Mangada fué muy aplaudido al terminar su interesantísima

conferencia.

—El 7 de abril empezará la discusión de la Memoria adicional presentada en la sección de Pedagogía del Ateneo por nuestro presidente, y en la que tomarán parte diversas entidades y personalidades durante varios sábados.

—El Grupo Laborista ha abierto el 1.º de marzo un curso en su domicilio social, Pacífico, 62.

EKSTERLANDA KRONIKO

Finnlando.—Finnlanda ĉefradio «Suomen Yleisradio» akceptis la instruadon de Esperanto. La lecionoj okazas ĝis la venonta majo, ĉiumerkrede de la 19 h. 15 m. ĝis la 19 h. 40 m. La tempo estas tiu de la Orienta Eŭropo (sed ne de la Meza Eŭropo, kiel erare

informis kelkaj esp. gazetoj). La ĉefa stacio estas Lahti (ondolongo 1796'4 metroj); la sekvanta, Helsinki (335'2 m.).

Estas tre dezirinde ke la samideanoj aŭskultintaj ian lecionon danke informu al la radiostacio, kies adreso estas Suomen Yleisradio, Helsnki, Finnlando. Tiamaniere oni helpos al niaj finnaj samideanoj havigi konstantan postenon en la tiea radio.

* * *

Francujo.—Grupo esperantista de Bordeaux organizas nacian kongreson, kiu okazos dum proksimaj festoj de Pentekosto. Jen resuma programo:

Sabato 119an. de majo, vespere: publika parolado kaj muzikaĵo. Dimanĉo, matene: laborkunsidoj. Vespere: festeno kaj balo. Lundo: vojaĝo al Arcachon, apud marbordo.

Elspezoj: por kotizo, 10 frankoj; por festeno, 35 frankoj; por vojaĝo al Arcachon, 45 frankoj.

Hispanoj partoprenontoj devas atenti pri la sekvantaj kondiĉoj:

- I." Oni akceptas kongresanojn sabaton posttagmeze en stacidomo Saint-Jean (aŭ Midi), la sola per kiu oni povas alveni de Hispanujo en Bordeaux. Kaj ĉe ESPERANTO OFICEJO, 25, Cours de l'Intendance, en centro de la urbo.
- 2." Estas necese sendi garantian sumon (20 fr.) por rezervigi cambron en hotelo.

3.ª Francaj fervojoj akordis rabaton de 50%.

4.ª Oni devas sendi aliĝon kaj monon (per poŝta mandato) antaŭ la 2ª de majo al S-ro. Chaigneau, sekretario de la Grupo esperantista, 25 rue de Lyon, Bordeaux.

* * *

Nederlando.—En Amsterdam la aŭtomataj telefonoj surhavas la jenan esperantan tekston:

"Instrukcioj por la manipulado de aŭtomata telefono kun monkesto.—(II) Deprenu la mikrotelefonon de la hoko. (2) Metu nedifektitan moneron de IIO cendoj en la fendon. (3) Elektu la deziratan numeron. (4) Se la elektita numero estas okupita (mallongaj malaltaj sonoj) aŭ ne respondas (interrompitaj altaj sonoj), rependigu la mikrofonon. La aparato tiam redonos la moneron en la kaveton. (Laŭ Interligilo de I' P. T. T.).»

En la poŝtoficejoj nederlandaj kie deĵoras oficiston komprenanta

Esperanton, tabulo pendas ĉe ĉiu giĉeto kun la anonco «oni parolas Esperanton». Multaj poŝtoficistoj nun lernas nian lingvon.

* * *

Pollando.—La programo de polaj radiostacioj (kiun ni publikigis eur la marta numero) icm variis. La prelegoj dum aprilo, majo kaj junio okazos dum la sekvantaj tagoj, anstataŭ tiuj presitaj inter krampoj: 11-IV (4-IV); 25-IV (18-IV); 23-V (16-V); 13-VI (30-V); 27-VI (13-VI).

NEKROLOGO

D-ro. Leono Zamenhof, la lasta frato de la Majstro, ĵus mortis pro kora angino, kaŭze de la sama malsano forrabinta la Majstron al ni. Ni kopiu tion, kion dirze la lasta numero de Esperanto:

"La samaj vortoj! La sama sorto!

La lasta kolono de la plej nobla frataro estas dehakita.

La fiero de la Kongresoj, la apogo de la Pola Esperantistaro, la dignulo Leono Zamenhof ne vivas plu. La apostolo de la «Interna Ideo», la inda frato de nia Majstro forlasis niajn vicojn por ĉiam.

Leono Zamenhof estis plej fidela disĉiplo de sia frato, nia Majstro. Nackita la 31-X-1875 en Varsovio, li studis en la sama gimnazio, kie Ludoviko kaj en la sama universitato, nur kun alia specialeco (laringologio), kaj instaliĝis por ĉiam en Varsovio. En 1905 li servis dum la japan-rusa milito kiel kuracisto kaj pasigis pli ol jaron en Mandĵurio. En 11906 li revenas Varsovion kaj komencas ree sian regulan praktikadon en hospitalo kaj private.

En 1909 li edziĝas kun F-ino. Leokadja Warszawska, fidela

akompanantino en la vivo.

De frua juneco Leono sentis grandan amon al literaturo. Per tio klariĝas lia senlaceco je verkado de poeziaĵoj kaj tradukado de altvaloraj polaj poeziaĵoj: Aspazio de Swietochowski, Protesilas kaj Laodamia de Wyspianski, verkoj de Rejmont kaj aliaj. Krom tio, kiel longjara redaktoro de «Pola Esperantisto», li pliriĉigadis nian literaturon per multaj verkoj kaj verketoj. Pleje de li ŝatata estis la laboro sur la kampo de soci-etikaj demandoj. Li siatempe multe verkadis pri la koloniigado hebrea en Sudrusujo. Krom tio, li verkis

broŝurojn pri aliaj etikaj demandoj (pri egaleco kaj justeco, pri etike en medicino, reformoj en hospitaloj). Laste en la loka gazetaro li tre aktive partoprenadis en la pristudado de la plej aktuala demando, la judoj en Germanujo, vekante veran admiron por sia profunda kaj noblekora pensmaniero. Speciale menciinda estas la de li eldonita granda verko (en pola lingvo) «Historio de medicino, kun biografioj; aforismoj kaj anekdotoj».

Kiel plej specialan lian—kaj karakterizan!—meriton ni citu ke li estis fondinto de la intern-idea movado s. t. «Konkordo». En N-ro 14 de «Esperanto Triumfonta» (nuna «Heroldo de Esperanto») publikigas

epokan alvokon "La Korpo kaj Animo de Esperanto".

La familio, aŭ pli ĝuste la frataro Zamenhof, kvazaŭ unu homo, senescepta havis kulton por la ideo de konkordo, por la ideo de unuiĝo kaj reciproka amo. Kaj el tiuj hom-amegantoj, plej intensan agemon evidentigadis Leono. Plene liaj agoj justigis do la pri li en Galerio de Zamenhofoj skribitan fin-frazon: «INDA FRATO DE NIA MAJSTRO».

La hispana esperantistaro profunde kore bedaŭras ĉi tiun gravan perdon, kiu estas neriparebla. Koregan kondolencon ni esprimas al la familio kaj al la pola samideanaro; kaj ni kuraĝas, meze de nia profunda doloro, ekkrii spite de ĉio: Antaŭen sur la Zamenhofa Vojo! Ni estu indaj je nia Majstraro!

* * *

Post mallonga malsano postulinta ĥirurgian operacion, la 12an. de marto ĵus pasinta, mortis en Antverpeno nia tre simpatia, fervora, kompetentega kaj nelacigebla samideano S-ro Frans Schoofs, je la 45° jaro de sia vivo. Li estis unu el plej gravaj pioniroj de esperanto en Belgujo, kaj liaj altvaloraj kapabloj havigis al li gravajn esperantajn postenojn ĉe lia lando kaj ĉe la Internacia Esperanto Movado: li fondis kaj prezidis la Grupon «La Verda Stelo» de Antverpeno, li prezidis la Belgan Ligon Esperantistan; li prezidis la Administrantaron de la Belga Esperanto-Instituto, direktis la revuon «Belga Esperanto Asocio, estis Ĉefdelegito de la Belga Teritorio de Universala Esperanto Asocio, estis Sekretario de la Konstanta Reprezentantaro de la Esperanto-Movado, k. c.

Al lia edzino Henriette Van Den Putte kaj al la belga samideanaro, Hispana Esperanto-Asocio esprimas koran kondolencon, pro la grava perdo de nia tute laŭdinda samideano Schoofs.

IO EL CIO

NIA NUMERO DE LA POSTA OFICEJO

Cu vi forgesis ĝin? Ni tuj donos al vi rememorigilon. Skribu ian ajn triciferan numeron; ekzemple Skribu la samajn ciferojn laŭ inversa ordo; ekzemple	769 967
RestuSkribu la samajn ciferojn laŭ inversa ordo	1198 891
Sumu	1089

Kaj vi ricevos nian numeron de la poŝta oficejo.

* * *

PROBLEMO

Jus eltrovinte Amerikon, la velŝipo de ia hispana maristo estis ĉirkaŭata de teruraj maraj serpentoj, unuj blindaj, aliaj kun vidsento, ĉu en unu okulo, ĉu en ambaŭ. La ŝipestro skribis en sia notlibro: "Du serpentoj kapablas vidi per la dekstra okulo, tri per la maldekstra, kvar ne povos vidi per la maldekstra, kaj kvin per la dekstra." La ŝipestro ne diris kiom da serpentoj estis, sed ĉu niaj legantoj ne povas klarigi tiun detalon, kaj diri kiom da serpentoj estis blindaj. laj kiom da ili kapablis vidi per la dekstra, per la maldekstra su per ambaŭ okuloj?

SOLVOJ DE LA ENIGMOJ DE LA ANTAŬA NUMERO

De la problema: Sesdek tagoj.

De la dialogo: «La nunjara? Ho, jes! Mi volontre ĉiam pagas akurate. ĵanzino.»

